

Рішення разової спеціалізованої вченої ради про присудження ступеня доктора філософії

Разова спеціалізована вчена рада Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова Міністерства освіти і науки України, м. Миколаїв прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» на підставі прилюдного захисту дисертації «Розвиток територіальних громад в Україні через ефективне залучення міжнародних інвестицій» за спеціальністю 051 «Економіка» __ лютого 2024.

Павлова Марія Дмитрівна, 1996 року народження, громадянка України, освіта вища: закінчила у 2018 році Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова за спеціальністю 051 «Економіка» освітньої програми «Економіка підприємства».

Працює викладачем в Національному університет кораблебудування імені адмірала Макарова з 2019 року й до цього часу.

Дисертацію виконано в Національному університеті кораблебудування імені адмірала Макарова, м. Миколаїв.

Науковий керівник: Єфімова Ганна Вікторівна, доктор економічних наук, професор, завідувача кафедри економічної політики та безпеки Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова.

Здобувач має 18 публікацій за темою дисертації, з них 6 статей у наукових фахових виданнях України.

У дискусії взяли участь голова і члени разової спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці:

Руснак Алла Валентинівна, голова, доктор економічних наук, професор, в.о. завідувача кафедри економіки Херсонського навчально-наукового інституту Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова; оцінка позитивна.

Філіпішина Лілія Михайлівна, рецензент, доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки, обліку та підприємництва Первомайського навчально-наукового інституту Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова; оцінка позитивна з зауваженнями:

1. Дослідження потребує глибшого аналізу специфіки залучення іноземних інвестицій в контексті українських реалій.

2. Доцільно не лише оцінити динаміку інвестування, але й визначити, як саме ці інвестиції вплинули на соціально-економічний розвиток громад. Які конкретні зміни можна зафіксувати?

3. Було б добре більше акцентувати увагу на практичній значущості отриманих результатів для територіальних громад. Як ці результати можуть бути використані для покращення практики залучення інвестицій?

4. Можна розширити аналіз механізмів залучення іноземних інвесторів на рівні місцевих громад та детальніше розглянути вплив національного законодавства на розвиток інвестиційної діяльності.

Вказані зауваження та рекомендації не позначаються на загальному оцінюванні приведеного в дисертаційній роботі наукового матеріалу, та не

знижують наукове і практичне значення результатів досліджень і висновків, не впливають на позитивну оцінку.

Марущак Світлана Миколаївна, рецензент, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економічної політики та безпеки Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова; оцінка позитивна з зауваженнями:

1. В даному дослідженні піднімається тема ефективності міжнародного інвестування. Як правило це стосується економічної ефективності. Чи плануєте ви оцінку соціальних ефектів від залучення міжнародних інвестицій і як саме? Чи враховуєте ви в своєму дослідженні аспекти соціальної відповідальності інвесторів і як саме?

2. Варто зазначити, що в процесі залучення інвестицій значну роль відводиться громадянському суспільству. Було б доцільно доповнити пропозиції механізмом залучення громадськості до прийняття рішень та контролю за використанням інвестицій.

3. У процесах залучення іноземних інвестицій у розвиток громад відіграє певну роль географічне розташування території. Чи враховується географічний чинник в механізмі залучення міжнародних інвестицій для розвитку територіальних громад? Які особливості прикордонних регіонів?

4. Варто зазначити, що в процесах залучення міжнародних інвестицій для розвитку територіальних громад, доцільно акцентувати більше уваги на особливостях регіонів України та індивідуальних підходах до проєктів залучення інвестицій.

Висловлені зауваження та рекомендації не впливають на загальну позитивну оцінку дисертаційної роботи. Робота є результатом глибокого наукового дослідження, що має високу наукову та практичну цінність. Отримані результати свідчать про оригінальність мислення авторки та її внесок у розвиток наукової думки.

Сментина Наталія Валентинівна, опонент, доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки і фінансів Одеського національного морського університету; оцінка позитивна з зауваженнями:

1. У першому розділі дисертаційної роботи авторка пропонує класифікацію територіальних громад, сформовану для цілей залучення міжнародних інвестицій (рис. 1.1.1. стор 39). За таким критерієм, як "галузі економіки" класифікація територіальних громад, на наш погляд, є занадто узагальненою та не враховує всю багатогранність економічної діяльності адміністративно-територіальних одиниць, зокрема міжгалузеву інтеграцію (індустрію послуг, агротуризм, екопромисловість) та новітні економічні тренди (цифровізацію, зелену економіку, інноваційну економіку тощо) що є визначальними у формуванні конкурентоспроможності громад на глобальному ринку, створюючи більше диверсифіковані та інноваційні можливості для міжнародних інвесторів.

2. Дискусійним є віднесення бізнес-клімату (доступність кредитів, простота реєстрації бізнесу) до внутрішніх факторів інвестиційної привабливості територіальної громади(стор 43) через обмежений прямий вплив громади на ці фактори, що, як зазначає авторка, є важливим аспектом при визначенні критеріїв

розмежування складових інвестиційного клімату на внутрішні та зовнішні (стор 45).

3. Авторка зосереджує увагу на основних шести формах інвестування визнаючи переваги та недоліки (стор 51-52). Однозначно за матеріалами дослідження не зрозумілою лишається позиція щодо місця таких новітніх форм інвестування як краудфандинг або мікрофінансування в сучасній класифікації. У роботі важливо було б розглянути також потенціал їхньої адаптації до соціально-економічних умов українських територіальних громад.

4. Потребують конкретизації пропозиції авторки щодо віднесення показнику залучення інвестицій до фінансового блоку індикаторів, які відповідно до запропонованого авторського підходу використовуються для оцінювання ефективності міжнародного інвестування в територіальні громади (тобл 2.4.1., стор 127). Так не зрозуміло як саме цей показник дозволяє «оцінити фінансову стабільність та рентабельність проєкту» про що йдеться на стор 129.

5. Особлива увага в роботі приділяється інформаційному забезпеченню механізмів залучення міжнародних інвестицій. Одночасно по тексту розділу 3.1 має місце підміна поняття «інформаційне забезпечення механізмів залучення інвестицій» на «інформаційне забезпечення регулювання механізмів залучення інвестицій» Потребує пояснення та додаткової аргументації, що саме авторкою мається на увазі. Адже перший термін стосується загальної підтримки процесу залучення інвестицій інформацією, а той час як другий орієнтується на роль інформації в регулювання та контролю цих механізмів.

6. Авторці доцільно було б детальніше дослідити перепони та правові бар'єри які можуть обмежувати або ускладнювати процес залучення іноземних інвестицій в Україну, зокрема в розвиток територіальних громад, а також те які правові реформи зміни в законодавстві або вдосконалення існуючих механізмів тощо здатне підвищити привабливість іноземних капіталовкладень у громадах.

7. Досліджуючи процеси залучення інвестицій важливо підкреслити вплив специфічних регіональних чинників (економічних, соціальних, екологічних) на особливості залучення іноземного капіталу в Україні. Врахування нерівномірності розвитку територіальних громад у різних регіонах дозволить точніше оцінити умови для інвестування а також вплив цих регіональних відмінностей на загальні тенденції залучення іноземних інвестицій та ефективність їхнього використання. Це, у свою чергу, посилює б репрезентативність отриманих висновків та узагальнень.

Безпарточний Максим Григорович, опонент, доктор економічних наук, професор, в.о. завідувача кафедри економіки і маркетингу Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»; оцінка позитивна з зауваженнями:

1. У другому розділі доцільно було порівняти методологію залучення іноземних інвестицій з іноземним досвідом. Дослідження не охоплює порівняння з країнами, де інвестиції в громади успішно реалізуються. Це б додало ширший контекст для розуміння успішних практик.

2. Обмеженість даних: якщо дисертація базується лише на обмеженій кількості даних, це може знизити її актуальність. Варто оцінити, наскільки

використані дані є репрезентативними і чи можна їх застосувати до всіх територіальних громад України.

3. У карті ризиків та загроз зазначені причини, умови, наслідки та збитки, але недостатньо визначено шляхи вирішення проблемних питань які можуть виникнути у інвестора або територіальної громади.

4. Було б доцільно визначити конкретні рекомендації щодо поліпшення інвестиційного клімату варто, щоб дисертація пропонувала конкретні дії для місцевих органів влади та інвесторів.

Результати відкритого голосування:

«За» - 5 членів ради,

«Проти» - 0 членів ради,

Недійсних бюлетенів – 0.

Разова спеціалізована вчена рада Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова ухвалила:

1. Дисертація Павлової Марії Дмитрівни на тему «Розвиток територіальних громад в Україні через ефективне залучення міжнародних інвестицій», що подана на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 051 «Економіка», є завершеним, самостійним науковим дослідженням і відповідає вимогам «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти, наукових установах», затверджено постановою Кабінету Міністрів України №261 від 23.03.2016р.; «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затверджено постановою Кабінету Міністрів України №44 від 12.01.2022р.

2. Присудити Павловій Марії Дмитрівні ступінь доктора філософії з галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 051 «Економіка».

3. Рішення разової спеціалізованої вченої ради затвердити і передати ученому секретарю НУК ім. адмірала Макарова Уткіній Світлані Анатоліївні.

4. Ученому секретарю НУК ім. адмірала Макарова Уткіній Світлані Анатоліївні підготувати Наказ про видачу Павловій Марії Дмитрівні диплома доктора філософії та додатка до нього європейського зразка.

На підставі результатів відкритого голосування та прийнятого рішення разова спеціалізована рада присуджує Павловій Марії Дмитрівні ступінь доктора філософії в галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 051 «Економіка».

Голова спеціалізованої
Вченої ради

Алла РУСНАК

Людмила Д.К., проф.

Вчений секретар

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]